Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 164. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го СЕРПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 28, 1985 No. 164. VOL. XCII.

ВІДБУДЕТЬСЯ 40-ИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ БАПТИСТСЬКИХ ЦЕРКОВ

Філядельфія (ог). — Тут в Українській Баптистській Церкві, при 6000 Лардж вулиці, пастором якої є проп. Ярослав Папроцький в днях від 30-го серпня до 1-го вересня 1985 року відбуватиметься 40-ий З'їзд Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА. На з'їзд прибудуть делеґати й гості із стейтів від Каліфорнії до Мейну і гості з Канади на чолі з пасторами Йосафатом Іваськовим, головою українських баптистів у Канаді, і його заступником Іваном Думичем.

Учасники З'їзду вислухають огляд діяльности Об'єднання на протязі 40 років, будуть брати участь у духовно-будуючих Богослуженнях і ділових нарадах З'їзду. Головним промовцем буде пастор Георгій Вінс, колишній мученик за Віру Христову в Україні.

Хор Української Баптистської Церкви у Філядельфії, під орудою диригента Івана Ковальзецького, загальний хор З'їзду, жіночий хор і хор молоді, будуть прикрашати всі Богослужения З'їзду та звеличувати Господнє Ім'я.

У додатку до ділових справ загального порядку, З'їзд займеться справою переслідування Українських Церков безбожним совєтським окупантом України і шуканням ефективних шляхів допомоги гоненим за Віру Христову в Україні. Із фактами про муки віруючих в Україні виступить голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, пастор Олекса Гарбузюк. Пастор Ярослав Папроцький, голова Об'єднання, буде керувати всіма діловими нарадами й розповість про свою місійну подорож до Південної Америки, де Об'єднання має своїх місіонерів і духовних працівників.

Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА відоме із свого заступництва за переслідуваних в Україні та з місійної праці, в яку входить радіоблаговістя „Голос Євангелії в Україну", яке передається чотири рази щотижня, з видання релігійної літератури та підтримки місіонерів у багатьох країнах світу, де є українське поселення. Воно стоїть на правовірних позиціях науки Нового Заповіту Господа нашого Ісуса Христа.

ВІДБУЛАСЯ НАРАДА КОМІТЕТУ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ СПАДЩИНИ УНС

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як ми вже повідомили, Головний Уряд УНСоюзу на своєму засіданні у травні ц.р. вирішив заснувати Комітет Оборони Української Спадщини і десигнував на його працю 100,000 долярів.

У суботу, 24-го серпня 1985 року, у конференційній залі УНСоюзу відбулося третє засідання цього комітету. Присутніми були: д-р Іван Флис, д-р Мирон Куропась, сенатор Павло Юзик з Канади, Ґльорія Пашен, Володимир Сохан, Уляна Дячук, Степан Гавриш (всі вони члени Екзекутиви УНС) і головні радні Тарас Шмагала та Євген Іванців. Запрошеним гостем був д-р Богдан Витвицький. Від редакції „Свободи" був ред. Іван Кедрин. Виправдав свою відсутність головний контролер д-р Нестор Олесницький. Провадив нарадами головний предсідник д-р Іван Флис.

Д-р І. Флис відчитав листа від Комісії Захисту Громадянських Прав при Комітеті Українців Канади з проханням, щоб УНСоюз дав грошову субвенцію на оборону доброго українського імени у зв'язку з теперішньою протиукраїнською кампанією. Д-р І. Флис ствердив, що „ми в Канаді ніякої акції не ведемо, тому треба їм допомогти".

У дискусії звернено увагу, щоб не дублювати тієї самої акції в ЗСА і Канаді, чи де-інде в діяспорі; проаналізовано саму ту протиукраїнську кампанію, що її повели деякі жидівські діячі, користуючись зфабрикованими в совєтському КҐБ документами. Треба протидіяти тій акції і докладно перевірити всі способи, як це робити. Найкращий спосіб — перейти до протинаступу і з'ясувати американській громаді різні аспекти українсько-жидівських відносин та зокрема непофальшованої правди з часу Другої світової війни. Треба наукової документації, яка спростовувала б наклепи про антисемітизм українців. Відчувається потреба такої української літератури, яку можна б масово поширити в англомовному світі. Підкреслено велику ролю англомовного "Українського Тижневика", на сторінках якого треба далі друкувати статті інформаційно-наукового характеру для масового поширення. Українська громада щораз більше обурена і очікує української протиакції. Деякі розважливіші жидівські діячі не солідаризуються з фанатичною кампанією проти українців з користуванням совєтськими пофальшованими документами. Подібне явище існує і в Канаді, де кампанія деяких жидівських кіл проти української Дивізії „Галичина" набрала великого розголосу з політичними наслідками, неприємними для теперішнього консервативного уряду прем'єра Браєна Малруні.

Прийнято низку рішень: 1) Треба розглянутись, хто з американських правників високої кляси міг би перевірити законну правильність діяльности державної установи „Бюра спеціяльної інвестиґації" (ОСІ), яке видвигає закиди щодо злочинів американських громадян, що їх вони ніби допустилися поза американською територією понад 40 років тому, з покликанням на документи, що їх постачає ворожий Америці совєтський КҐБ.

2) Видати низку брошур по лінії висловлених в дискусії заввваг. До того Видавничого комітету обрано д-ра Мирона Куропася, Євгена Іванцева і третього члена, що його прізвище — після порозуміння з ним — буде проголошене згодом.

3) Вирішено признати 10,000 долярів допомоги на видання запляннованої в Канаді книжки про Україну та українців під час Другої світової війни.

Наступне засідання Комітету призначено на 27-го жовтня ц.р. Наради тривали від год. 11-ої перед полуднем до 4-ої по полудні і відбувалися у надзвичайно згідливій та діловій атмосфері.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ПЕРШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

Високопреподобні і Всечесні Отці,
Дороги Брати і Сестри у Христі Господі!

Так дуже швидко пливе час — минають дні. Це запримічаємо, коли згадаємо, що зближається день 7-го вересня — перша річниця відходу у вічність нашого першого Верховного Архиєпископа, св. п. Блаженнішого Отця Кардинала Йосифа. Згадка про цього великого Сина нашого народу боляче пригадує нам сімнадцятилітні його терпіння у в'язницях і каторгах за вірність Христові і Його Церкві. Поворот Блаженнішого Отця Йосифа на волю і його тріюмфальний приїзд до Вічного Міста — Риму були великою радістю не лише для українців по всьому світі, але й для усіх, що цінять волю. Блаженніший Отець Йосиф своїми неустанними стараннями на волі привернув нашій Церкві свідомість її належного місця у лоні Вселенської Церкви. Його відважне й незломне свідчення про Христа і Христову Правду є вінцем слави Католицької Церкви, а нам пригадкою про хрест, що його маємо нести особисто і як члени Української Католицької Церкви, щоб бути справжніми послідовниками Христа Господа.

Смерть Блаженнішого Отця Йосифа минулого року наповнила сумом наші серця. Його відхід від нас у вічність як Архипастиря, Глави й Батька нашої Церкви ми відчуваємо боляче. Але наша віра запевняє нас, що Христос дійсно побідив смерть і обіцяв воскресіння усім хто вірує в Нього. Тому Блаженніший Отець Йосиф є справді дальше з нами у Христі Господі, хоч у невидимий і таінственний спосіб. Його дух живе поміж нами у його ділах і його ми повинні шанувати й бути вірними його світлій пам'яті та всім його досягненням для Української Католицької Церкви.

Тому, отже доручаємо всім отцям душпастирям відслужити в кожній нашій церкві 7-го вересня ц.р. Божественну Літургію, а 8-го вересня ц.р. Панахиду за спокій душі св. п. Отця Иосифа, щоб помолитися за цю велику постать в історії Української Католицької Церкви. Доручаємо також виголосити відповідні проповіді, а крім того, згадати в церковних бюлетенях про великі діла й терпіння цього великого ісповідника святої віри, щоб його пам'ять була навікі віків.

†СТЕФАН
Архиєпископ Митрополит

†ВАСИЛЬ
Єпископ Стемфордський

†ІННОКЕНТІЙ, ЧСВВ
Єпископ епархії св. Миколая в Чикаго, Ілл.

†РОБЕРТ МИХАЇЛ
Єпископ епархії св. Йосафата в Пармі, Ог.

Відбулася нарада після Оттавської Конференції

Оттава (УІБ-ОУПС). — Дня 19-го липня 1985, відбулася тут у приміщенні Бюра УНР нарада в справі дальшої акції після невдачної Оттавської Конференції експертів людських прав. Крім Голови Уряду в нараді взяли участь новий Президент Канадської Ради Поневолених Народів д-р Е. Бистром та довголітній член Ради Юрій Сальський.

В часі наради порушено справи „фоллов ап" — післяконференційних акцій, а теж проблему контактів між представниками поневолених народів в Канаді з подібними організаціями в Великій Британії, ЗСА, Австралії та інших країнах; в дальшому обговорено питання „воєнних злочинців", актуальне тепер на північно-американському континенті й совєтське запліччя та агітацію серед незорієнтованих кіл західної демократії; вирішено спільно протидіяти окремими заходами перед відповідальними чинниками включно з урядами дотичних держав проти дефамації та інсинуацій. Нарада проходила в діловому тоні й скріпила вигляди майбутньої співпраці між представниками поневолених совєтською Москвою народів.

Космічний корабель „Дискавері" вилетів у орбіту

Кейп Канаверел, Фльорида. — Відкладений тричі через несприятливу погоду, політ космічного корабля „Дискавері" нарешті здійснено. Міжпростірний корабель вилетів з Кеннеді „спейсцентру' вранці з п'ять ма астронавтами на борту корабля, у вівторок, 27-го сепня, з головною метою — направити один вартісний, але попсований, тому нечинний, сателіт. „Дискавері" літатиме в космічному просторі вісім днів, переводячи раз-у-раз дуже складні й потрібні науці й Америці досліди. Виліт цього космічного корабля був відкладений минулої суботи й знову в неділю через великі бурі над Фльоридою і несправну функціональність компютора.

СССР давно готується до війни у космосі

Вашінґтон. — Редакція газети „Вашінґтон Таймс" отримала брошуру, підготовану військовим видавництвом у Москві, яка називається „Зоряні війни: ілюзії і небезпека". У брошурі, яка була розповсюджена недавно у Вашінґтоні совєтськими представниками, Совєтський Союз вперше признається, що на протязі багатьох років веде дослідження в ділянці створення системи космічної оборони, подібної до тієї, яка на Заході дістала назву „зоряні війни".

У брошурі повторюються відомі тези совєтської пропаґанди, що ЗСА готується до війни в космосі. Вони підкріплюються фотографіями, на яких зображені окремі деталі американського секретного обладнання, а також картами з зазначенням військових баз ЗСА, на яких розміщені винищувачі типу Ф-15, здатні нести протисателітні ракети.

Автори брошури, тавруючи військові приготування ЗСА, пишуть: „Звичайно, що Совєтський Союз був змушений прийняти відповідні заходи і почати дослідження в ділянці створення елементів системи космічної оборони". Але в брошурі не сказано, що ці дослідження почалися в СССР ще в 1964 році — задовго до того, як у ЗСА було піднято питання про проєкт „зоряні війни".

Представники Сі-Ай-Ей недавно повідомили журналістів, що в СССР уже створено наземний лейзерний пристрій величезної потужности, промінь якого здатний знищити американські космічні сателіти. Працівники Сі-Ай-Ей вважають, що до початку 1990-их років Совєтському Союзові вдасться створити подібні, але більш легкі пристрої для розміщення на сателітах. З того часу СССР стане повновладним господарем навколоземного космічного простору, якщо З'єднані Стейти не встигнуть створити свою космічну лейзерну зброю.

П. Плішка виступить в Гантері

Гантер, Н.Й. — В понеділок, 2-го вересня, (День Праці) о год. 3-ій по полудні тут в „Гражді" відбудеться концерт-бенефіс на придбання фондів для Центру Української Культури під керівництвом композитора Ігоря Соневицького.

На цьому концерті виступить світової слави український співак, бас-баритон Метрополітальної опери в Ню Йорку — Павло Плішка. При фортепіяні — піяніст Тома Гриньків. Квитки в ціні 20 дол. від особи,

(15 дол. для членів і громадян-сеньйорів), можна купити при касі в день концерту. Цією імпрезою Центр Української Культури закриває третій сезон серій концертів клясичної музики в Гантері.

Передбачають військовий переворот в СССР

Женева, Швайцарія. — Як уже інформовано, біля 250 визначних вчених відбули тут чотириденну конференцію на тему „Упадок совєтської імперії — вигляди на переміну у несовєтський світ". Колишній совєтський вчений, а нині професор університету Салфорд у Великобританії Александер Штромас, висунув цікаве твердження, що лише військовий переворот, а не реформи, що виходять від партійного керівництва, приведуть до змін у Совєтському Союзі.

А. Штромас назвав реформаторські спроби Міхаїла Ґорбачова „розливанням старого вина у нові пляшки" і заявив, що лише військові, взявши владу до своїх рук, знищать совєтську систему.

„Професійні військові, — сказав Штромас, — давно перестали бути прихильниками совєтської системи управління, а погляди цього угрупування найбільш антисовєтські. Військові більше, ніж будь-хто, були і залишаються в'язнями партії. З повною впевненістю можна твердити, що вище і середнє командування цим незадоволене".

Доктор Штромас не погоджується з тими, хто твердить, ніби військові в СССР — „більш католики, ніж Папа", тобто більші комуністи, ніж сама партія. Опозиційність совєтської армії проявлялася на протязі всієї її історії. Інститут політичних комісарів, створений з метою контролі дій бойових командирів, ніяк не може сприяти довір'ю між армією і партією.

„Навпаки, — зауважив Штромас, — ця система явно показує наскільки підозріло ставиться партія до дій військового командування. Партія вбачає в армії свого потенційного ворога, якого треба тримати під постійним наглядом. Ця система політичної контролі за армією була встановлена ще Львом Троцьким".

Виступ Штромаса, що його один з учасників конференції назвав апокаліпсичним, викликав сенсацію.

Пітер Віґор, інструктор військової академії у Великобританії, назвав його „надуманим" і заявив, що совєтська армія була і залишається опорою і основою влади партії. Інші учасники конференції: Ніколай Полторацкій з Пітсбурґського університету, Владімір Ламсдорф з університету Барселони і Міхаїл Агурскій з Єрусалимського університету, вважають, що Штромас багато в чому має рацію. Вони навели багато прикладів незадоволення партійними рішеннями в армії або навіть відкритих військових виступів проти режиму.

Американський журнал пише про українську церкву

Джерзі Сіті, Н. Дж.- Широкопопулярний американський католицький тижневик „Сандей Візитор" у своєму виданні за 4-те серпня ц.р. помістив гарний та теплий репортаж про українську католицьку церкву Серця Христового в Бінґгемптоні, у стейті Ню Йорк. Світлина цієї церкви видніє на обкладинці тижневика із підписом „Дотик України в стейті Ню Йорк".

Українська католицька церква Серця Христового у Бінґгемптоні.

Автор репортажу Лю Джакет захоплюється дерев'яною будівлею, зробленою на взір гуцульських церков у Західній Україні і описує точно її внутрішню будову з кредового дерева. Він підкреслює також найбільшу різницю між будовами американських католицьких церков, та українських католицьких церков, де мусить бути іконостас і „царські ворота", яких в інших католицьких церквах немає.

Відтак Л. Джакет дає короткі інформації про українців-католиків, яких він начислює в ЗСА 250,000. Він вияснює також американським читачам різниці у східньому католицькому обряді та про іменування архиєпископа українців-католиків Мирослава Івана Любачівського кардиналом.

Автор репортажу зробив інтерв'ю з парохом церкви у Бінґгемптоні Маріяном Струцем і парафіянином Зеноном Василовим. Він підкреслив глибоке прив'язання до українських традицій та до своєї церкви, яку вони побудували власним коштом у 1977 році за 500,000 долярів, хоча сьогодні церква не нараховує більше ніж 120 родин. Деякі із них приїжджають із далекої віддалі щонеділі, щоб

вислухати Служби Божої і помолитися у власній церкві яка як пише автор репортажу, „має для українців особливе значення".

В СВІТІ

ПОЛКОВНИК ПОЛЬСЬКОЇ армії Адам Райскі був заарештований і обвинувачений в зустрічах з представниками іноземних організацій та в діяльности, спрямованій проти інтересів Польщі. Конкретно його обвинувачують у справі передачі матеріялів про керівника одного з підпільних видавництв Словоміра Білецького, який був заарештований у квітні минулого року і перебуває в ув'язненні. З урядовим рапортом виступив Єжи Урбан, який сказав, що заарештовані ще три вищі офіцери польської армії.

В СІЦІЛІЇ НА МІЖНАРОДНОМУ семінарі, присвяченому науковим промлемам, зв'язаним з нуклеарною зброєю, обговорюється американська програма космічної оборони. Однак совєтська делеґація другий день демонстративно не появляється на засіданнях. Семінар відбувається щороку і є одним з небагатьох форумів, де вчені багатьох країн, в тому числі СССР і ЗСА, можуть обсудити широке коло наукових проблем, зв'язаних з нуклеарною зброєю. Член американської делеґації фізик Роберт Будвайн висловив своє розчарування позицією совєтських вчених.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛ „Штерн" повідомив, що 34 американські військові бази в Західній Европі є на списку західньоевропейських терористів. На підставі інформацій, одержаних від поліції, журнал пише, що терористи Західньої Німеччини, Бельгії, Франції, Італії і Португалії „оголосили війну всім арміям, які входять до НАТО". „Терористи готові влаштовувати диверсії не лише на базах ЗСА, але й на базах армій Франції і Західньої Німеччини. Вони також мають намір вбивати військовослужбовців НАТО — від вояка до генерала", — пише „Штерн", цитуючи секретний рапорт західньонімецької поліції.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ПОВІДОМИВ своїх европейських партнерів про підвищення з 1-го вересня ціни на свою нафту. Вона подорожчає на 25 центів і буде продаватися по 26 дол. 25 центів за баррель. 15-го серпня СССР уже підняв ціну на 50 центів. Совєтський Союз доводить таким чином свої ціни до рівня світового ринку. Минули часи, коли СССР продавав европейським партнерам нафту по більш низьких цінах.

ЦЕНТР ВИВЧЕННЯ політичних проблем звернувся до прем'єр-міністра Раджіва Ґанді з рекомендацією почати виробництво в Індії нуклеарної зброї.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН заповів, що будуть давати кари за нечесні випадки торгівлі із товаром з інших країн, однак нічого не зробив у напрямі зменшення чужинецького імпорту черевиків, що становить тепер львину частину продажу обуви.

В ДІТРОЙТІ ЗБИРАЮТЬСЯ величаво святкувати 50-ліття юній автомобільних робітників. Однак ця юнія, яка раніше була незвичайно сильною та великою, тепер стоїть перед непевним майбутнім тому, що продукція авт в Дітройті меншає з кожним роком, через зацікавлення американської спільноти купівлею авт чужинецьких виробів, особливо японських.

В НЮ ЙОРКУ ПОВІДОМИЛИ несподівано в понеділок, 26-го серпня 1985 року, що з днем 27-го перестане виходити тут щоденник „Ню Йорк Сити Трібюн" консервативна у своїх поглядах газета, що її заложив у 1976 році кореанський духовний провідник Сан Ян Мун.

УРЯД ЗСА, А ЗГЛЯДНО Федеральна адміністрація летунства буде, на підставі присуду, платити мільйони долярів відшкодування родинам 145 пасажирів літака, що розбився в поблизу Ню Орлінсу в 1982 році. Присуд зроблено на підставі ствердження, що адміністрація летунства не повідомила летуна завчасу про вітряні бурі, які спричинили катастрофу.

КАТОЛИЦЬКІ ШКОЛИ В ЗСА стоять перед великою проблемою з початком нового шкільного року. В наслідок рішення Верховного Суду з 1-го липня 1985 року задержано грошеві фонди для тих учителів публічних шкіл, що вчили також у парохіяльних та діставали за те заплату із федеральних грошей.

У ПОПУЛЯРНОМУ, ЗОКРЕМА також серед українського громадянства купелевому осередку Вайлдвуд у Ню Джерзі заборонили купіль в океані тому, що вода є занечищена виливом каналів в тій околиці. Припускають, що занечищення з каналів прийшли через часті бурі та через переповнення публікою в тій околиці в останніх літних тижнях.

З ПРИВОДУ ПОСТІЙНОЇ посухи, яка панує у стейті Ню Йорк відплив ріки Гадсон є такий малий, що туди продістається вода із хвиль океану, яка розуміється є солена. Сіль у воді доходить вже до околиці міста Покіпсі і загрожує мешканцям, які черпають воду з Гадсону до щоденного вживання.

ФБІ СТВЕРДЖУЄ, ЩО ПРИБЛИЗНО 12,000 фальшивих доносів приходить до всіх аґенцій на терені ЗСА. З того приводу ФБІ робить натиск на усі урядові чинники, щоб вони перевіряли вістки, які подають до ФБІ і не давали її аґентам зайвої, а часом і шкідливої праці.

НА НАРАДІ АМЕРИКАНСЬКОГО психологічного товариства стверджено щераз авторитетно, що діти, які рівночасно уживають дві мови, мають багато кращі успіхи в науці та розвиваються куди більше інтелектуально. Тому замість заохочувати дітей кидати свою батьківську мову, учителі повинні допомагати в плеканні цієї другої мови і якщо можливе повинні провадити навчання у двох мовах.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Щоб не занедбати навчання другої мови

Ще тільки кілька днів ділить нас від закінчення літніх вакацій і приходить час записування до шкіл дітей, а українських дітей до українських шкіл, суботніх чи цілоденних.

Немає жадної таємниці в тому, і знаємо добре всі, що від кількох років меншає число дітей в наших школах цілоденних чи доповнюючих і що меншає також число дітей в організаціях молоді. Ці дві справи зазублюються, бо наші організації молоді ставлять як передумову для своїх членів знання української мови в письмі і слові — а це знання можна набути лише в українських школах та в батьківських домах. Одначе щораз менше батьків завдає собі труду виховувати дітей у повному знанні української мови та й не дуже в молодих батьків охота, а щобільше послідовність привозити своїх дітей до українознавчих шкіл, які звичайно відбувають свої навчання у суботу або в інакшу недогідну для батьків пору у тижні.

Усім тим нашим батькам, які саме тепер застановляються чи записувати своїх дітей до організацій молоді, а рівночасно з тим до української школи, варто було б перечитати статтю кореспондента „Ню Йорк Таймсу" Деніела Ґолемана з неділі 25-го серпня ц.р. Він, подаючи звіт із наради американських психологів, підкреслює це, що вони ствердили дуже сильно потребу вивчення у дітей двох мов.

Довідуємося, що психологи уважають таку систему двомовности за дуже важливу та потрібну для вищого інтелектуального рівня майбутніх поколінь. Психологи, дослідники цієї справи, на підставі своїх вичерпних дослідів останніх років стверджують, що некорисно змушувати дітей уживати лише англійську мову у школі, бо така вимога може відбитися від'ємно на емоційному та інтелектуальному розвоєві дитини. Дослідники поручають тепер, як лише це можливе, заохочувати дітей, щоб не цуралися своєї батьківської мови, а продовжували її навчання, рівнорядно із англійською мовою.

На підставі інформацій з Департаменту навчання в ЗСА є тепер 1.35 мільйона до 4.5 мільйона дітей у шкільному віці, які походять з родин де вдома вживають іншу мову а не англійську.

Д-р К. Гакута — психолінґвіст із університету в Єйл, що провадив досліди переконує, що діти в трьох початкових клясах повинні вивчати дві мови, а це, своїх батьків та англійську і лише поступово вчити англійської мови. Ясне, що дослідники мали в першу чергу на думці еспаномовних дітей, яких щораз більше є у публічних американських школах.

Однак їхнє ствердження, що двомовність є не лише потрібна, але й допомагає у психічному та інтелектуальному розвоєві дитини і її треба плекати, хай буде переконливим доказом для наших молодих батьків, що українську мову не треба залишати, а навпаки плекати її серед дітвори усіми доступними способами.

Ці докази, що їх пред'явили після нових дослідів американські психолінґвісти може більше промовляють до молодшого українського покоління, як постійні переконування старших віком українських громадян, що турбуються долею нашого україномовного життя і закликають до плекання української мови.

Може факт, який підкреслює у висліді своїх дослідів д-р К. Гакута, що двомовність допомагає у розвоєві дитини, у її науці, а відтак у здобуванні знання, спонукає в тому шкільному році до того, що число учнів у школах українознавства а з тим число членів організацій молоді знову піднесеться, а українська розмовна мова знову почне частіше звучати у розмовах поміж батьками і їхніми дітьми.

ТРИ КОЛИШНІ КОМАНДИРИ сальвадорських заворушників, які перейшли на сторону уряду, розповіли, як комуністичний режим Фіделя Кастро і сандіністи Нікараґуа допомагають марксистам Сальвадору провадити підривну боротьбу з урядом. „Ми обговорювали операцію з кубинськими інструкторами... Кубинці дали нам все необхідне для нападу — вибухові матеріяли, зброю. Все це післали до Нікараґуа, а звідти переправили до Сальвадору", — розповів один з командирів, що перейшов на сторону уряду.

ПРЕСА УҐАНДИ ПОВІДОМИЛА, що 150 північнокорейських військових дорадників, запрошених до Уґанди колишнім президентом Мілтоном Оботе, за кілька днів залишать країну. Прем'єр-міністер Уґанди Пауло Муванґа подякував командуючому групою дорадників за „добру працю в тяжких умовах".

Іван Боднарук

ЗАБРІХАНІСТЬ СОВЄТСЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ

Одним із найважливіших канонів большевицької пропаґанди була лайка, якої ми досі не чули ще ніколи на прилюдних зборах, і тому вона мусіла в культурних людей викликати несмак і гидь. Такі фрази, як „мерзотний фашист", „проклятий націоналіст", „реакціонер", „скажений собака", „націоналістична сволоч" належали ще до делікатних і лагідних. У лайці і самохвальбі виявилися большевики неперевершеними мистцями. Все в них „найпередовіше в світі". Сталін — це великий, мудрий, рідний, ясний, геніяльний вождь, батько народів, учитель людства тощо.

Широка страна моя радная.
Много в ней лєсов, полєй і рєк!
Я другой такой страны нє знаю,
Ґдє так вольно дышет челавєк.

Співали скрізь її червоноармійці й совєтські громадяни. Це була перша пісня, якої ми навчилися від большевиків уже в перших днях їхньої окупації. Її зміст це найбільший глум над гідністю людини й долею закріпощених людей.

Несмак викликали вульгарний стиль і панегірики у відношенні до „вождів народу" і всіх тих, що боролися за „щастя трудящих". Зате під адресою фашистів, націоналістів, самураїв й усіх „ворогів трудового народу" стрічалися ми з найвульґарнішими фразами й епітетами, як: мерзенна й підла собака, наймити капіталізму й тим подібними „культурними" висловами большевицького лексикону.

Коли в 1940 році важко було в нашому місті дістати цукор, а помаранч і цитрин взагалі ніколи за совєтського режиму ми не бачили, то на залізничій станції в Лавочному можна було купити цукор по 70 копійок. Це робили для пропаґанди, бо як відомо, Лавочне лежить на кордоні Закарпаття, яке належало тоді до Угорщини. І та пропаґанда мала успіхи, бо ми в Стрию бачили часто втікачів із Закарпаття, які переходили кордон, щоб зажити „новим, радісним і щасливим життям". Але тут ті люди гірко розчаровувалися. Їх насамперед довго тримали в тюрмі в Стрию, а потім везли їх на роботу в глибину Совєтського Союзу, де кожний і з них напевно вилікувався назавжди з большевицького дурману.

Одна з вивезених до Казакстану жінок, писала в березні 1941 року, що тамошнє населення ставилося до неї дуже прихильно й думало, що засланці з західніх областей добровільно приїжджають, щоб рятуватися від голоду й нужди. Та пані прислала навіть вирізок з часопису, де було написано, що населення західніх областей нібито благало уряд, щоб їх переселив до Казакстану. Два неповні роки панування совєтського режиму (1939-1941) на західньоукраїнських землях — це два роки пристрасної і неперебірчивої большевицької пропаґанди. Але в нас та пропаґанда даваланазагал марні результати. І чим більше зникали ілюзії і починалася на наших західніх землях большевицька дійсність, тим менші плоди давала пропаґандивна праця совєтських агітаторів і комісарів. Сумна дійсність, до якої почали щоденно приглядатися наші люди, а її ніяк не можна було скрити перед людськими очима, була знаменитою обороною перед совєтською пропаґандою. На тому тлі виникло пізніше багато анекдот, які свідчили про обмеженість совєтських громадян. Шеф місцевого комсомолу, побачивши в учительській кімнаті моєї школи на стіні ілюстрацію до Гомерової Іліяди, як Меркурій несе на землю наказ Зевеса, думав, що це релігійна християнська картина, і сказав: „Ето падазрітєльная картіна!" До нашого педагогічного кабінету прийшла у травні 1941 року комісія для перевірки книжок і казала викинути з бібліотеки кляcика XVIII сторіччя Фонвізіна „Нєдоросль", хоч цей твір фігурував як обов'язкова лектура в шкільній програмі й кожен, хто скінчив десятирічку, мусів той твір російської літератури знати. Коли завпед Середньої Школи ч. 8 сказав у квітні 1941 року на конференції директорів, що молодь школи допомагала взимі птахам, будуючи для них домики й кидаючи їм поживу, почали деякі директори собі кепкувати, кажучи: „Ну, а де ті птахи?" На це відповів завпед, глузуючи: „Літають у повітрі!"

У перших днях совєти приводили польських полонених і приміщували їх у тюрмі. Стояли такі бундючні колись польські офіцери з похиленими головами, пригноблені й сумні. Sic transit gloria mundi, — думав я. Як страшно вміє доля глумитися інколи над людьми! Возили поляки 20 років тому наших полонених до таборів, а тепер їх возять. А в тих польських таборах полонених та інтернованих діялися такі речі, що сеньйор польських письменників, старий Вацлав Сєрошевський, мусів відкритим листом апелювати до Пілсудського й закликав не знущатися над українцями. Той лист помістили всі часописи Конгресівки й Познаньщини; не зробили того тільки польські часописи в Галичині. Большевики вимордували пізніше

(Закінчення на стор. 3)

Іван Кедрин

Цікава літературна поява

(Марія Кейван: „Пливе-шумить ріка". Повість. Стор. 330. Едмонтон, Канада, 1985.)

Гарний добрий заголовок книжки і гарні та цікаві роздуми над рікою, що її полюбила геройка повісти Мар'яна. Про Мар'яну говориться у третій особі — насправді це автобіографічна повість, що пізнати зараз з перших сторінок книжки. Мар'яна відповідала на всі поради вийти заміж „вийду тільки за творчу людину". Цю творчу людину знайшла в особі одного з найвидатніших наших сучасних малярів і мистецтвознавців, знаменитого портретиста й іконописця Івана Кейвана, дармащо у цій повісті він фігурує як Іван Бурун і появився у книжці, як „deus ex machina". Коли Мар'яна ходила до української гімназії „Рідної Школи", то неназваний її учитель української мови твердив, що вона „вміє писати" і радив записатись на філософічний факультет університету у Львові. Також мати дораджувала їй виїхати на студії журналістики до Швайцарії. Вони не помилялися: Мар'яна — Марія Кейван — має письменницький талант, дармащо в цій повісті видно, що рукопис не переходив через руки літературного редактора.

Це наскрізь жіноча книжка: жінка є авторкою, жінка центральною фігурою повісти, у книжці жіноча проблематика — подружжя, материнство, навіть аборти, конфлікт між виконуванням професійної праці та обов'язками дружини й виховниці дітей. Коли б Союз Українок розписував конкурс на белетристичний твір жіночої тематики — повість „Пливе-шумить ріка" заслуговувала б на нагороду.

Поділена вона на три частини: Пролог, Над рікою і За океаном. Ця третя частина, опис життя Богдана і Мар'яни Бурунів, чи пак подружжя Івана і Марії Кейванів в Едмонтоні в Канаді, — найкраща, найглибша і найбільш вирівняна. По-майстерному, наприклад, виведено там реалістично сьогодні анахронічний вже конфлікт між „старою" іміґрацією, давніми поселенцями-спонзорами, і спровадженими новими іміґрантами „діпісами-ґрінорами". Є у цій третій частині „За океаном" цікавий причинок до відтворення життя і праці Тодося Осьмачки. Бо „Тодось", заприязнений з панством Бурунами з часів европейської таборової еміґрації, хоч фіґурує у книжці, без прізвища і тільки з титулом „поета", це безсумнівно Осьмачка — дуже добре знайомий авторові цих рядків. Правду каже авторка (у книжці Мар'яна), що Осьмачка десяток років перевів у совєтських „психушках". Можна доповнити, що він увесь час симулював там психічно хворого — і це мусіло викривити психіку здорової людини. Цілком вірогідно звучить спогад, що Тодось заповів написання книжки, за яку дістане нагороду Нобеля. Це була надзвичайно талановита, мила, простолінійна і нещаслива людина, але із звихненою психікою і без мінімуму автокритицизму. Помер недалечко Ню Йорку у стейтовому закладі для психічно хворих, хоч очевидно — його тамошні умовини життя нічим не нагадували совєтську „психушку" — його шанували та особливо опікувалися ним тодішній адміністраційний директор того великого шпиталю, відомий український лікар-громадянин, людина великої культури, д-р Р.М. Помер Тодось Осьмачка призабутий усіма, самотній, як і його твори, які не могли претендувати на широку читацьку громаду.

Мар'яна (авторка книжки) — патріотка, її становище антипольське і антикомуністичне. Політика національної асиміляції у Польщі між двома світовими війнами насвітлена вже докладно й широко, на основі документів, в сучасній українській історично-публіцистичній і мемуаристичній літературі. Найкраще можна схарактеризувати ту політику відомим висловом дипломата Наполеонської доби Талейрана: „Це було щось гірше, як злочин, бо була глупота". Але поруч з усіма оправданими висловами Мар'яни про ставлення польської влади і польського суспільства до українців, не було чого радіти у вересні 1939 року, що „нема вже Польщі", бо Шевченко казав правду: „Польща впала і нас задавила". І коли читаємо у книжці: „...Сьогодні інша ситуація і Симона Петлюри, щоб помагав полякам вже немає" — то тут з історичною правдою щось не в порядку. Варшавський договір з 21-го квітня 1920 року, званий популярно договором Петлюри-Пілсудського, був потрібний Україні, як остання дошка рятунку для продовження війни проти московсько-большевицької аґресії. Текст договору був поганий, але концепція союзу Польщі й України проти Московщини, як і в Гадяцькому договорі, була правильна і надалі актуальна та спасенна і для Польщі і для України. Є й деякі інші місця у книжці, які породжують сумніви. Наприклад: врадувана, що не прийдуть німці Гітлера, тільки большивики, (вересень 1939 року в Галичині) жидівка Рифка „відійшла бадьорим кроком мугикаючи Інтернаціонал". Можна сумніватися, чи будь-хто з різнонаціонального населення Східньої Галичини у 1939 році знав слова Інтернаціоналу. Невірно теж ділити всіх жидів у передвоєнній Польщі на

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

ІНВЕСТУВАТИ ТАК, ЯК СОВІСТЬ КАЖЕ...

Американська суспільність відома з цього, що в ній є багато груп, які мають власні ідеї не для гонитви за доляром, а радше для соціо-економічних змін, які, на їхню думку, є корисними для загалу. У нормальному прояві — це збори, петиції, пікетування чи маніфестації, метою яких є висловити думку тих, хто не погоджується з дійсністю.

Є люди, які вважають, що хребтом американської суспільности є корпоративна Америка, цебто індустрія і фінанси, потягнення яких можуть змінити удільовці. Тому замість вербувати людей до маршу по головних вулицях, треба радше взяти їхні гроші до Волл Стріту — центру торгівлі комерційними паперами. Тут уділовець руководиться вповні своєю совістю і рішає, де він бажає вкласти свої гроші. Ділянка мусить мати соціяльну відповідальність і не противитись його поглядам. Тут говориться про „етичне інвестування" з відносно ще малим фінансовим ринком, у якому беруть участь церковні групи, університети, керівники урядових пенсійних фондів та соціяльні активісти.

Ось приклад на інвестування: Мишиґенський стейтовий університет має 50 мільйонів дол. у етнічній інвестиції. Пресбитеріянська Церква та стейт Массачуссетс мають по два більйони вкладів у фірмах, які задовольняють соціяльні вимоги. Знавці оцінюють, що 40 більйонів дол. є у інвестиціях, які руководяться стандартом „як совість каже". Знову ж нюйоркська фірма Funding Exchange обраховує, що коло 20 фінансових фірм услуги інвестують, згідно з етичними вказівками та інформують своїх клієнтів про фірми які занечищують довкілля, фінансують нуклеарні електрівні або мають продукційні одиниці в Південній Африці.

Чому ж етичне інвестування стає популярним? Тому, що люди зачинають розуміти, що під час коли протестаційні марші мають свою ціль, гроші є найкращою допомогою впливати на соціяльні зміни. Ці люди мають сильну політичну опінію і вважають, що інвестиція має теж силу голосування. Ці люди походять із різних середовищ, це є жінки, чоловіки, робітники, молоді професіоналісти, а між ними теж члени церковних груп. Усі вони знайшлись на дорозі, дороговказом якій є власна совість, що не дозволяє на це, щоб їхні гроші вживати на цілі, — протилежні до їхніх переконань.

І теж українська етнічна група в ЗСА має своє переконання, що проявляється у збереженні традиції та ідентичности.

У загальному, серед наших людей лиш одиниці, що мають багато грошей, цікавляться закупом уділів, бондів чи інших комерційних паперів. Можна б сказати, що високі відсотки, які недавно платили банки за вкладений капітал, розбудили загал, що диспонував своїми ощадностями. Нині люди звертають пильну увагу на це, який дохід приносить вклад. А знову ж факт, що деякі американські банки закрили двері, загострив чуйність наших людей на рід забезпечення свого капіталу. На тлі минулих подій у банковому світі можна б лише тішитись, що наші банки — щадниці та кредитівки — доказали, що повірені їм гроші мають цілий час повну запоруку певности, а з поступом технології ці установи покращують якість своїх услуг.

Наші люди своїми короткотерміновими ощадностями створюють великі гроші, а коли з ними йдуть до своїх установ, це означає, що їм так совість каже, бо вони тим робом посередньо підтримують фінансові дотації для нашого зорганізованого життя.

Але наші люди не лише думають про дні, тижні, місяці чи роки, багато думає про ціле своє життя і що станеться, коли покинуть землю. І тут можна б згадати один рід довготермінової інвестиції, а саме закуп життьових забезпеченевих поліс — незалежно від цього, щоб їх можна згрошевити або ще за життя діждатись виплачення. Головна їхня ціль є властиво залишити „дещо" родині.

Сама ж совість інвестиції життьового забезпечення провадить до наших братських союзів, бо вже за життя можна завважити як гроші працюють для добра цілої громади. Згадаймо ж хоча б фінансування об'єктів для вжитку цілої громади як церкви, доми культури, оселі тощо. Цікаво скільки осягнула б у цій ділянці наша громада, коли б мусіла залежати від чужого, високовідсоткового капіталу, який зацікавлений лише доходом?

А візьмім хоча б таку річ як часописи, що їх видають братські союзи. Члени платять мінімальну передплату. На марґінесі слід згадати, що з доставою є дуже зле, бо її торпедує з невідомих причин пошта! Зі своєї сторони видавці стараються тому запобігати. Чи хтось старався із цією справою піти до найвищих поштових кіл? Це ж справа всіх етнічних часописів у ЗСА.

Чи не вдоволена наша совість, коли завдяки нашому членству приходить часопис у рідній мові, з рідною тематикою та цікавими світовими вістками під рідну „стріху"?

Хтось подумає, що рядки про нашу громаду замовлено для реклямної цілі. Так воно не є... Ці рядки писані так, як совість каже...

Михайло Лоза

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

II

Батько бажав для мене освіти, бажав, щоб його доня (він усе говорив до мене: „моя доня") здобула знання. І я найбільше користувалася з розмови з батьком. Охота-нахил до медитації була в мене зроду; я унаслідила її як спадщину. (Там же, 88).

„Хризантеми" мають немало згадок і про матір. Мати Уляни Кравченко — Юлія була дочкою о. Іллі Лопушанського. Коли йдеться про її зовнішність, була вона жінкою непересічної краси. На 53-ій стор. „Хризантем" Уляна Кравченко переповідає слова свого хресного батька о. Івана Грабовинського, який так змалював красу Юлії Лопушанської-Шнайдер:

„Твоя мама, — говорив о. Іван, — зберігала в собі якусь велику духову силу. Розмовляючи з нею, я був у крузі її впливу. Забути про неї не можу. Вона символ краси. Ми називали її „камелією гір". Жаґа проходила мимо неї, родилась туга за насолодою, глибшою, ніж доступні для змислів бажання".

Якщо йдеться про духові прикмети матері, то дочка була такої думки про неї, порівнюючи її з батьком:

„Делікатно-ніжна мати будила більш витончені почуття, вчила більш прикладом, ніж словом. Умінням пожертвуватися, відмовитися від чогось виявляла високість своєї душі". („Хризантеми", стор. 89).

Слід додати, що мати Уляни Кравченко була особою музикальною, любила спів і музику. Мала дар до розповідей. Любов до музики і музичні здібності Уляна перебрала від матері. У „Хризантемах" є доволі місць, у яких авторка, тобто Уляна Кравченко, висловлюється про свою любов до музики і про своє ставлення до неї. Ось для прикладу таке місце із „Хризантем":

„У мене й досі, як у малої дитини, любов до музики й утеча перед музикою. Я любила музику понад усе, але не все була доволі сильна, щоб могла сама грати чи слухати гру інших...

Слухати: хоча б тільки акордів, вичаруваних рукою артиста! Сім тонів — і світ чуття, любов і ненависть... І над усім, понад усім смерть...

Манять мене білі й чорні клявіші, мушу їх опанувати. Починаю розуміти конечність існування мистецтва. Його магія підіймає мене понад буденність... Його чар поневолює. Таємний містицизм зберігається в музиці...

Граю багато, хоч знаю: не сама техніка діє на слухачів, але флюїд душі, зв'язаної з чимось вищим... („Хризантеми", стор. 94).

Послужимось ще одною цитатою відносно музики, яка (цитата) дасть нам змогу перейти до іншої справи, а то й більше справ.

„У музиці знаходжу себе... Тихне буря — і настає дожидання чогось ясного...

Коли граю, одягнена в білу сукню, Вальдемар називає мене ваґнеристкою. Хотів би бачити мене великою артисткою, бути моїм імпресаріо закордоном.

Музика гіпнотизує, під її впливом писала я свою першу пісню...

Звуки творять образи. Бачу, граючи твори Ваґнера, ліс та обриви скель, що заступають вхід до Вальгалли...

Чи він, Вальдемар, урятує ув'язнену Валькірію, чи Зіґфрід?

Прочуваю конфлікти, катаклізм. Таємні, темні сили поплутають, знищать усе... Із позасвітніх країн доходять пересторогі... І заклик... Музика перестерігає, наказує діяти.

Граючи Ваґнера, вертаюся з ним до праджерел нордійської раси.

У музиці знаходжу своє „я". Чиста хроматика мені противна. Спокій дають торжественні довгі акорди.

У серці встає пісня, домагається життя...

Пісні треба віддати всю міць душі...

Я хотіла б створити пісню — апотеозу неземної любови, пісню без слів, мелодію, симфонію веселок-райдуг семибарвних — „нескінчену симфонію..." (стор. 183).

Остання цитата потребує пояснення. В 1872 році почали будувати залізничний шлях зі Львова на Стрий. У зв'язку з тим до Миколаєва над Дністром, де тоді жила родина Шнайдерів, прибула деяка кількість інженерів, що були зайняті при будові. (Батька, Ю. Шнайдера, вже тоді не було. Він помер у 1870 році). Будова протягнулася — правдоподібно — до початку 1875 року. Між інженерами був молодий інженер Вальдемар, якого молоденька Уляна (чи Марта, як вона себе звала) прямо очарувала своєю красою. Не без того, щоб і Вальдемар не розбудив глибших почувань у Уляни-Марти. Вальдемар інколи заходив на помешкання, де жили Шнайдери. Ось фрагмент з одних таких відвідин:

„Між світлинами-репродукціями славних европейських мистців (їх приніс Вальдемар), була одна, неначе моя світлина, і я питала його, звідки він її знає.

— Я шукаю такої. Цей образ давно вже увійшов у моє духове життя. Це — ти! З першого погляду я пізнав тебе, ще тоді, коли був тут перший раз, на інавґураційному балю, хоч ти була ще така дитина... Здається, спередвіку знав я тебе і знову мусів стрінути. Підсвідома сила єднає дві істоти. Здається, неначе б зійшлись вони в повторному втіленні, такі собі знайомі та близькі... І ця хвилина — доповнення попереднього нашого існування." („Хризантеми", стор. 176-177).

Зацитований уривок потребує вияснення. Згаданий „інавґураційний баль" відбувався в будинку, де жили Шнайдери, восени 1872 року. Уляні Кравченко було тоді понад 12 років. Вона народилася 18-го квітня 1860 року. Цей баль влаштовано незадовго після приїзду до Миколаєва інженерів, які були зайняті при будові залізниці. Аранжером балю був власне Вальдемар. Уляна Кравченко була учасницею цього балю і згадала про нього у „Хризантемах":

„Інженер-аранжер танців першого вальса танцював зі мною. Здається, називається Вальдемар Н. А коли він говорив іще зі мною, оточили нас пані з комітету: 'Пане аранжере, тут не 'кіндербаль' (баль для дітей — прим. М.Л.), щоб ви забавляли дитину'. (Стор. 19-20).

(Продовження буде).

Владика Р. Москаль відвідав пластунів

Владика Роберт приймає хліб-сіль від представників таборів на оселі „Писаний Камінь".

Дня 16-го липня ц.р. завітав на нашу пластову оселю „Писаний Камінь" Владика Роберт Москаль. Його дуже щиро привітали учасники всіх чотирьох підтаборів: новацтво і юнацтво під проводом своїх команд. Перед таборовою їдальнею уставилися у дві лави всі учасники підтаборів, вітаючи Владику грімким „Скоб" і „Готуйсь", а юнак і юначка вручили йому, за нашим традиційним звичаєм, хліб і сіль. Юнак від імени учасників виголосив коротке привітання.

Владика Роберт був дуже зворушеней таким гарним і щирим привітанням. Він відтак підходив до кожного учасника таборів, вітався з кожним, подаючи йому руку, та розпитував про прізвище і звідкіля приїхав на табір. Був дуже здивований, що учасниками були пластуни і пластунки з інших стейтів - Іллиной, Невада, Вашінгтон, Пенсильваннія, Ню Джерзі тощо. Всіх учасників таборів було понад сто. Після цього скромного, але щирого привітання всі перейшли разом з Владикою до таборової їдальні, де засіли до спільного обіду. Владика висловив похвали жінкам за такий смачний обід.

По обіді та спільній молитві Владика висловив бажання відвідати підтабори та оглянути оселю, що красується серед чотирьох озер, з яких одне цього року було дуже вдало пристосоване до купання для таборовиків. Владика подивляв, оглядаючи капличку в гуцульскім стилі з образом Матері Божої - опікунки скитальців, з підписом і дедикацією сл. п. Патріярха Йосифа, який, будучи ще у Клівленді, посвятив цей образ.

У кожнім таборі на бажання Владики учасниці та учасники співали таборові пісні. Табори були далеко розкинені один від одного і треба було досить довго мандрувати по оселі. У цій мандрівці по таборах асистували Владиці по двоє учасників з підтаборів та голова адміністрації пл. сен. Орися Палажій, її заступниця пл. сен. Маруся Федьків і пл. сен. Ярослав Кришталович - голова Пластової Станиці Клівленду. Владика після оглядин оселі був дуже захоплений красою її природи та вже під вечір мусів покидати оселю і вертатися до своїх справ недавно створеної нової дієцезії. Пластуни і пластунки сердечно дякували нашому дорогому Владиці Робертові за таку милу і незабутню для нас несподіванку на пластовій оселі „Писаний Камінь", а д-рові Богданові Дубасові за те, що привіз Владику на оселю.

Я.К.

ЯК ПОВІДОМИЛО СОВЄТСЬКЕ пресове агентство ТАСС, у п'ятницю, 23-го серпня, вздовж совєтсько-китайського кордону стався землетрус. ТАСС не подає даних про жертви землетрусу ні про нанесену шкоду, але уточнює, що найбільше від землетрусу постраждали міста Киргизії, совєтської республіки, яка межує з Китаєм. У цьому році в республіках Середньої Азії сталося кілька землетрусів, але, якщо вірити повідомленням ТАСС, вони не причинили матеріяльної шкоди і людських жертв не було.

РЕЧНИК ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ Єжи Урбан сказав на пресовій конференції, що в даний час у Польщі є 239 політичних в'язнів. За словами Є. Урбана, 39 з них уже засуджені, а інші ще чекають на суд.

Забріханість...

(Закінчення зі стор. 2)

третину польського офіцерського складу в Катині.

Я бачив, як із тюрми виводили поляка суддю Робаковського, батька моїх двох учениць. Завжди огрядний, вийшов він із брами тюрми обшарпаний, брудний, блідий і виснажений. Казали йому всісти до грузовика й покластися, щоб ніхто не бачив, коли його будуть везти на станцію. Жаль мені було тієї людини, бо він ніколи не шкодив українцям і ставився до них доброзичливо.

Пригноблююче враження в місті викликало самогубство судді Давідовича, чоловіка моєї товаришки вчительки з жіночої гімназії. Була це добра й чесна людина: до українців ставився прихильно. Його жінка, україножерка, просила мене, щоб я по-українськи написав прохання до влади, щоб його пустили. Його звільнили, але він вийшов із тюрми з симптомами нервової недуги. Після кількох днів нагло зник, і виявилося, що він повісився на стриху хати, в якій раніше мешкав.

Після суддів і адвокатів пішли довгою чергою арештування інших бранж. Хитрі большевики бачили, яким авторитетом втішалися в Галичині духовники, тому їх майже не чіпали. Все ж таки отець П. з Конюхова мусів майже два роки скриватися перед НКВД. Село переховувало його аж до втечі большевиків у липні 1941 року. Коли він вийшов із криївки, ми його ледве пізнали. Він зовсім посивів і мав довгу бороду. Його жінку і дочку вхопили енкаведисти в білий день на вулиці в Сколім і вкинули до авта так спритно, що мало хто з прохожих це замітив.

Потім прийшли арештування польських учителів. Українців учителів спершу майже не рухали. Взялися до них щойно з початком 1940 року. Арештували насамперед комуністів, членів КПЗУ: Яворського й Данилкова. Перший перебув майже половину життя в тюрмах і вийшов на волю, коли Польща впала. Дуже очитаний та інтеліґентний, дивував нас усіх глибоким знанням доктрини Маркса. Ми були йому вдячні, бо за його спиною ми могли спокійно сиділи на мітинґах. Його ніхто не міг перебалакати, а як він говорив, то ми були певні, що вже нікого з нас не будуть примушувати говорити. „Всипали" Яворського жиди-комуністи й виявили органам НКВД, що це рідний брат проф. Матвія Яворського, який був спершу членом уряду УССР, а потім зліквідований був на Соловках.

Цікава...

(Закінчення зі стор. 2)

польських асимілянтів або комуністів. Була поважна група жидівських діячів Грінбавм, Рінґель, Шіппер, Іґслер, яка співпрацювала з Українською Парляментарною Репрезентацією і не всі жиди по селах були Зельманами, які мали ключі від української церкви.

Читаємо на іншому місці, що після приходу большевиків прийшов до шпиталю новий примар — д-р Кранц, який „як говорили, був у проводі КПЗУ". Насправді, большевики розстріляли зараз після приходу до Галичини у 1939 році в першу чергу всіх членів КПЗУ (між іншими згинули колишній усусус Розенберг Чорній, Рудик і інші). Читаємо теж, що український лікар д-р Станич який займав якесь високе становище в підпільному русі, просить лікарку Мар'яну, щоб із шпитальної аптеки дала йому отрути, щоб у випадку арештування його міг радше накласти на себе руку, як під тортурами зрадити друзів. Мар'яна відмовилась і тоді д-р Станич каже: „...в ім'я ОУН наказую вам видати мені отруту". Звучить штучно. Коли авторка впевнятиме, що так дійсно було, то правда буде за нею, але в літературі і журналістиці обов'язує неписаний закон, що не важна інтенція автора не важно чи автор переплутує „Діхтунґ унд Варгайт" (Уяву і правду), а важливе враження, що його написане робить на читача.

Є там теж чимало полонізмів: „вертала" (верталася), бубон (барабан), відбути (перевести), утих (затих), вичерпана (виснажена), відвічальний (відповідальний), освободити (визволити), „освідчився про мою руку" — (просив моєї руки), повтаряти (повторяти), надаватися (годитися) ітп ін.

При всіх тих пасивах — балянс таки позитивний. Тим паче, що й технічно книжка видана пристойно з прегарним портретом авторки, кисти її чоловіка, мистця Івана Кейвана. Суґестія: не марнувати вродженого таланту, писати далі, але й уважніше. Тільки Ґете писав „як пташка співає", — найбільші письменники не задовольнялись тільки надхненням, а працювали, важко працювали над написаним. Рідко буває в житті приємність і успіх — без розчарувань, витривалости і важкого труду.

ВІДЛЕТ КОСМІЧНОГО КОРАБЛЯ „Дискавері" відложили вже втретє. Тим разом причиною є недотягнення з компютором, які треба направити. Сподіються однак, що в найближчих 24 годинах корабель відлетить з Кейп Каневерал на Флориді.

Голова ІСНО П. Дорожинський відвідав українські поселення Австралії

Сідней, Нова Південна Валія (ПС ІСНО). — У половині червня ц.р. із ЗСА прибув до Австралії голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожинський зі своєю дружиною Вірою, щоб відвідати українське поселення в цій країні.

Одною з перших зупинок під час заплянованої кількатижневої подорожі були два найчисленіші українські осередки — Сідней і Мельборн.

У Сіднею Павло Дорожинський мав виступити на різних форумах, як на початку свого приїзду в червні, так в кінці своєї подорожі в липні.

На запрошення молодшої групи Наукового Товариства ім. Шевченка в Сіднею П. Дорожинський виголосив 29-го червня ц.р. на форумі НТШ реферат на тему „Українсько-жидівські питання та найновіші наступи крайніх жидівських груп на українців".

У рефераті доповідач представив на історичному тлі питання політичного та соціяльного характеру, що стосується обох народів та вказав на найновіші атаки, — здебільшого інспіровані ворожими нам елементами, — а спрямовані деякими жидівськими колами, зокрема групою Візенталя, супроти українців.

Одностайна й організована відсіч, базована на джерельних фактах, всієї української спільноти проти цих нападів є нашою найкращою відповіддю, — заявив у заключенні доповідач.

Після реферату були численні запитання та відбулася між присутніми ширша дискусія. Відтак в гостинному домі д-ра Гліба Дубика відбулося окреме прийняття для доповідача, його дружини та запрошених гостей з кіл НТШ.

У неділю по полудні, 30-го червня, в Українському Народному Домі Павло Дорожинський виголосив для української громади Сіднею доповідь „До основних проблем українського питання — становище в Україні й наше у вільному світі".

У 40-хвилинному виступі доповідач вказав, що: „Одною з основних кардинальних питань буття нашого народу слід вважати його поставу до виявів політики злиття націй і русифікації, які є наугольним каменем помітика московського комуністичного імперіялізму в Україні та інших народів неросійської частини СССР". Цитуючи писання деяких українських дисидентів-правозахисників, П. Дорожинський зупинився на різних формах і виявах руху спротиву, що діяли і діють в різних частинах України. Доповідач з'ясував деякі негативні про яви, що виникають в українському суспільстві, та ствердив, що для нашої громади в багатьох ділянках і секторах потрібна далекойдуча зміна до основних питань, і що „українська громада у вільному світі мусить поновно себе віднайти, з'язувати свої завдання та знайти нові форми вияву своєї дії".

Доповідь викликала дуже жваву та обширну дискусію, в якій взяли участь численні присутні. Серед численно заступленої сіднейської громади, яка повністю заповнила залю УН-Дому, були присутні майже всі політичні середовища, як також представники кіл з громадського, наукового, культурного, молодечого, жіночого та господарсько-фінансового життя Сіднею. Громадським вічем проводив Евстахій Валіхновський.

Того ж самого дня після Служби Божої П. Дорожинський у товаристві своєї дружини Віри, Святослава Книша й Евстахія Валіхновського склали візиту пароховї української католицької церкви в Сіднею о. митрату І. Шевцівові.

На запрошення Української Громади Ферфільд-Кабрамата, у співпраці зі Союзом Українок і Українським Клюбом „Київ", голова СКР ІСНО виголосив доповідь на тему „Діяльність Світового Конґресу Вільних Українців та його завдання". У своєму виступі доповідач зазначив, що в праці-дії СКВУ вже від довгих років знайшли місце для свого активного вияву молодше покоління та професіоналісти. Зокрема поодинокі комісії СКВУ, а передусім Комісія Прав Людини під проводом сен. Павла Юзика знайшла широке зацікавлення серед численного гурта людей, в тому числі молоді. З прикрістю доводиться ствердити, що деякі кола стараються паралізувати працю СКВУ та підривати її авторитет, як єдиної громадської надбудови українського життя у вільному світі. Нашим завданням є всеціло підтримувати діяльність СКВУ.

Після доповіді були запитання та дискусія, в якій всі дискутанти підтримували та вповні погоджувалися з думками доповідача.

З нагоди приїзду голови СКР ІСНО та його дружини до Сіднею ряд представників українських організацій, що зайняли місця в президії, виголосили на вечорі привіти, а між ними: п. Ковальчук від української громади, С. Книш від Фундації ім. О. Ольжича, п-і Якубовська від Союзу Українок, п. Глуханич від Українського Клюбу „Київ", інж. М. Свідерський від української радіоавдиції в Сіднею, Е. Валіхновський та інші.

Вечір, який відбувся у формі бенкету, відкрив і ним проводив голова української громади Ферфільд-Кабрамата п. Ковальчук. Підготовою спільної вечері зайнялися пані зі Союзу Українок при співпраці інших організацій.

Під час перебування у Мельборні голова СКР ІСНО Павло Дорожинський в товаристві своєї дружини т та Володимира Буштедта склали візиту, в першу чергу, Екзархові Української Католицької Церкви на Австралію Владиці Іванові Прашкові, з яким в довшій розмові заторкнено ряд питань церковного та громадського порядку. Після оглядин великої приватної єпископської бібліотеки, відтак Музею з цінними і рідкісними експонатами, школи українознавства й інших приміщень гості відвідали редакцію тижневика „Церква і Життя", офіціозу УКЦеркви Австралії. Під час візити відбулася з ред. Ю. Венґльовським виміна думок на актуальні теми українського життя в Австралії та інших країнах. Відтак делеґація оглянула друкарню та видавництво.

Перебуваючи в Мельборні голова СКР ІСНО склав візиту також адміністраторові Української Греко-Православної Церкви на Австралію о. протопресв. Борисові Сташишинові, а при цьому відвідав церкву та церковні приміщення.

З головою Союзу Українських Організацій Австралії (СУОА) Михайлом Моравським відбуто під час полуденку обмін інформаціями, зокрема про життя та активність української громади в Австралії. Відтак П. Дорожинськи відвідав кооперативу „Дністер", де проведено розмови з головою дирекції кооперативи інж. Мирославом Болюхом.

Під час всіх відвідин і зустрічів в Мельборні П. Дорожинського супроваджала його дружина Віра та Володимир Буштедт.

Після Мельборну і Сіднею запланована подорож П. Дорожинського в західні частини Австралії, зокрема в найбільш віддалений український осередок Перт.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Східньої Німеччини повідомило, що новим першим заступником командуючого совєтською групою військ в Німеччині став генерал Ніколай Мойсєєв, в минулому офіцер відділу пропаганди Туркестанської військової округи, яка межує з Афганістаном. Н. Мойсєєв змінив на цьому пості генерала Алєксєя Лізічова, який зайняв пост начальника політичного управління Совєтської армії.

ДОРОГА МАТУСЮ!

Ми тужимо за Твоїм ласкавим голосом, за Твоїм люблячим дотиком. Не хочеться вірити, що Ти відійшла. Одинока радість, коли приходиш до нас у снах.

Твій син — МОДЕСТ
синова — ТАЛЯ
внук — МОДЕСТИК

•

ПОДЯКА

З волі Всевишнього дня 17-го квітня 1984 року, несподівано, відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча, Незабутня і Незаступима МАМУСЯ І БАБУНЯ

бл. п.

РОЗИНА КІРИК-ЗАХАРЧЕНКО

бувша вчителька в Рогатинщині, довголітня почесна діячка — членкиня Союзу Українок, Марійська Дружинниця, та член-меценат багатьох інших культурних організацій.

В першу чергу складаємо щиру подяку Всч. Отцям: о. пароховї Ігум. Патрикієві Пащакові, о. Севастіянові Шевчукові, о. пароховї Тарасові Лончині за похоронні відправи та Поминальні Служби Божі.

Із глибини душі висловлюємо особливу вдячність Дорогим Теті і Вуйкові Наталі й Іванові Базарко за незаступиму поміч і підтримку в перших найтяжчих хвилинах смерти нашої Дорогої Мамусі. Нехай Господь винагородить Вас сторицею.

Щиро дякуємо Пані Сидорак, голові Марійської Дружини, за зворушливі слова прощання під час похоронних відправ. Пані Христині Навроцькій ми вдячні за прегарне звеличання Покійної від Союзу Українок. Панові Славкові Шмиґлеві сердешно дякуємо за подих рідного Рогатина, так любленого Покійною. Від Пласту, зворушливо звеличав Покійну пл. сен. Володимир Корнага, тримаючи у руках твір її праці — курінний прапор. Щира вдяка другові Володкові.

Зокрема дякуємо пані Тоні Звадюк, найдавнішій приятельці Покійної за так зворушливі вислови співчуття. Вуйцеві Іванові Базаркові ми безмежно вдячні за прегарний нев'янучий вінок слів під час тризни.

Зворушливо дякуємо нашій Дорогій Сясі Гірній, яка глибиною свого серця розуміла нашу зболілу душу.

Дякуємо кузинові Ігореві Проціньському і теті Емілії Кірик-Проціньській за переведення збірки на фонд будови церкви Св. Тройці у Вашинґтоні.

Щиро дякуємо Родині, Приятелям і Знайомим, що віддали Покійній останню прислугу. Рівнож дякуємо за листовні, телефонічні і усні вислови співчуття в часі нашого горя.

Дякуємо за пожертви на фонд будови церкви Св. Тройці у Вашинґтоні, на церкву св. Юра в Ню Йорку, за пожертви на Святі Літургії й інші цілі та за численні квіти.

Хай Всевишній Господь нагородить всіх Вас щедрими ласками.

Син — МОДЕСТ з Родиною

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУНЬО І БРАТ

бл. п. інж.

ІВАН ЛЕВИЦЬКИЙ

У сороковий день Його смерти, складаємо найщирішу подяку Родині, Приятелям та Знайомим, які віддали Покійному останню прислугу участю у похоронних відправах і поминках. Дякуємо за Служби Божі, пожертви на добродійні цілі, за квіти, та за щирі вислови співчуття.

Зокрема сердечно дякуємо о. митратові Іванові Біланичеві за відвідини Хворого у шпиталі, та за похоронні відправи. Д-рові Романові Дикому та д-рові Романові Дикому (молодшому) за сумлінну та невтомну опіку під час його довгого побуту в лікарні.

Дякуємо Членам ОбВУА за участь у Парастасі, та п. Іванові Данківському за прощальні слова.

Дякуємо п-ні Евгенії Колтун та Паням Сестрицтва св. Анни при парохії св. Архистратига Михаїла за приготування поминок та п-ву Насевичам за совісне полагодження справ зв'язаних з похороном.

На СВЯТІ ЛІТУРГІЇ жертвували:
Н. Кузьменко, Х. О. Ганас, Т. М. Мельничук, С. М. Ковалишин, О. Туллі, Д. Паблиш, Г. А. Аннюк, М. Ліщинський, А. Демяник, Ф. С. Вочок, З. В. Романів, С. О. Кушнір, О. Левицька, В. М. Островські, С. Е. Новаківські, І. Домбчевська.

На ПРАВНУ ОБОРОНУ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА жертвували:
І. Домбчевська, О. Туллі, Д. Павліш, О. Х. Ганас, І. П. Пак, М. Ліщинський, І. І. Караман, А. Вомпель, А. Заброцька, М. Ящук, Р. І. Федик, С. Е. Новаківські, М. Алексевич, П. Гайдукевич, М. Т. Мельничук, О. Коморовський, Ю. Х. Гура, д-р Р. Е. Дикий, З. Ю. Хабурські, Я. М. Щука, З. Кохановський, Ю. О. Годованець, Г. Годованець, Т. О. Козбур, Ю. Р. Іхтіярів, Б. Артимишин, І. Мазурок, Р. О. Кобрин, М. Турчин, Ю. Х. Масюк, В. Н. Масюк, О. М. Ортинський, В. З. Романів, Т. Луцишин, Д. Федак, Р. Т. Левицький, Е. О. Фаріон, В. М. Островський, Р. Левицький, М. Х. Швед, П. Ганусяк, С. О. Кушнір, І. М. Кнігницькі, Р. А. Кнігницький.

На ФОНД БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. АРХ. МИХАЇЛА жертвували:
М. І. Гентош.

Хай Господь винагородить всіх своїми щедрими ласками.

АННА КЛОС з родиною
УЛЯНА МАГЕР

Літня лябораторія в Іллинойському університеті

Російсько-Східньо-Европейський Центр при Іллинойському університеті щороку влаштовує Літню лябораторію для славістів. Така лябораторія відбулася і цього року від 10-го червня до 3-го серпня. В лябораторії цього року брало участь 120 науковців з усіх країн західнього світу. Завдання лябораторії — обмінятися досвідом в ділянці студії Східньої Европи. Лябораторія відбувається в Іллинойському університеті тому, що тут є для дослідників велика слов'янська бібліотека.

Цей центр влаштовує раз на тиждень товариську зустріч, на якій знайомляться учасники лябораторії між собою, обмінюючись думками з різних питань, а також раз на тиждень відбувається спільний обід, на якому також збираються всі учасники разом з персоналом центру та працівниками бібліотеки.

Учасники літньої наукової лябораторії організують з-поміж себе дискусійні групи, на яких відчитується заздалегідь приготовані наукові доповіді. Під час цьогорічної лябораторії заслухано 80 наукових доповідей з різних галузей східньоевропейської тематики. Заслуговують на окрему увагу доповіді проф. д-р Патриші Кеннеді-Грімстед з Гарвардського університету на тему „Совєтські архіви і збірки манускриптів та проблеми дослідів у Совєтському Союзі". Ця тема були призначена, головним чином, для тих, хто збирається їхати до Совєтського Союзу. Прелегентка радила цим дослідникам, щоб вони, їдучи до СССР, забезпечували себе правом відвідати кілька архівів, а не один тільки, бо залагодити це там, на місці є дуже тяжко.

Один з її виступів торкався виключно архівів в Україні, в якому вона широко насвітила свої враження з перебування в Києві, Чернігові, Чернівцях, Ужгороді і Львові. Ці свої враження вона ілюструвала досить цікавими знімками.

Заслуговує на увагу дискусійна група, яку провадив проф. Міліос Сібор де Всеборіч з Іст Кентакі, на якій було виголошено доповіді на тему „Жінки в Центральній Европі".

Неможливо було бути на всіх доповідях, в тому обмежуємося особливо помітними і близькими питаннями до наших проблем.

На закінчення треба додати, що від 4-го до 8-го червня відбулася тут українська конференція, в якій взяло участь 60 науковців. Конференція пройшла успішно, про що вже було подано в українській пресі.

Не можна проминути мовчанкою тих, хто багато доклав праці для проведення цьогорічної лябораторії. Тут відзначуємо ролю проф. д-р Р.Т. Фішера, директора Російсько-Східньо Европейського Центру, який доклав всіх зусиль, щоб лябораторія була найефективнішою і корисною, а також варто відзначити директора літньої лябораторії проф. д-р М.Т. Чолдін з її персоналом, які зробили все, щоб створити учасникам найсприятливіші умови для праці. Всім учасникам, що досліджували україністику, по-фаховому і віддано допомагав проф. д-р Д. Штогрин.

Д-р Микола Домашевський

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 12

Українське Вільне Козацтво, Торонто	100.00
Е. Кухар, Флашінг	50.00
З. Кальба, Монтреаль	40.00
З. Антоняк, Ричленд	24.00
А. Сухенко, Рим, Італія	22.00
І. Бекерський, Таксідо	20.00
Б. Буртняк, Чикаґо	14.12
О. Венгерчук, Бойнтон Біч	10.00
Л. Єнсен, Риджвуд	10.00
Й. Хойнацький, Овк Форест	10.00
О. Рамас, Ля Саль	8.00
А. Токе, Форт Лодердейл	8.00
Р. Кайда, Вінніпеґ	7.00
П. Остапович, Торонто	7.00
І. Гаврилюк, Джерзі Сити	6.74
О. Метельський, Нортгемптон	5.62
І. Ґерчук, Торонто	5.00
М. Крук, Бруклин	5.00
Дж. Опирюк, Кінґстон	5.00
Д-р В. Пушкар, Філядельфія	5.00
Л. Рибіцька, Пассейк	5.00
Д-р М. Фішер-Слиж, Кенкакі	5.00
Б. Максимонько, Спрінгфілд	4.52
О. Бачинський, Ст. Ленард	4.00
Д-р М. Гнатчук, Ламбертвілл	4.00
Д. Заневич, Тандер Бей	3.14
Я. Гнатів, Тандер Бей	3.00
І. Шелестинський, Киркленд Лейк	3.00
В. Боярський, Юньйон	2.56
Ф. Вовк, Джерзі Сити	2.00
М. Гарасимів, Гартфорд	2.00
М. Гетьман, Медина	2.00
В. Голуб, Милвілл	2.00
Л. Крохмалюк, Торонто	2.00
С. Павлюк, Гантсвілл	2.00
С. Серкез, Ірвінгтон	2.00
Б. Тизбір, Клифтон	2.00

НЕ „ДОМИ", А „БОМИ"

У статті Ганни Черінь п.з. „Що я з нею буду робити?!" („Свобода", ч.156, 16-го серпня ц.р.) треба читати: „Можна здати книжку до Армії Спасіння, зазначивши „Для американських бомів українського походження". Має теж бути: „Часом можна уткнути носа в книжку, щоб діти думали, що ви її читаєте, та брали з вас добрий приклад! До книжки можна ховати гроші. Як покладете туди, ніхто в хаті не знайде, бо кому б потреба заглядати до українських книжок? — Ред.

